

Lav marken om til baghaver

Hvad sker der når en flok landmænd og byens øvrige borgere går i tænkeboks sammen? Skive Kommune har høstet utraditionelle idéer til positiv udvikling som led i et jordfordelings-projekt

Af Charlotte D. Sørensen

Hvorfor ikke inddrage jord fra de marker, der grænser op til byens parcelhuse, så husene kan få en større baghave? Større matrikler kan nemlig være et redskab til at tiltrække nye familier. Det er blot en af de mange idéer, som er udsprunget af Skive Kommunes arbejde med to jordfordelingsprojekter i Nordfjends – et landdistrikt på over 2.000 hektar med udsigt over Limfjorden og med et stort potentiale for kultur- og naturoplevelser.

”Vi har oplevet en overvældende interesse hos både landmænd og øvrige borgere for at mødes og finde fælles løsninger til en positiv udvikling i deres lokalområde. Folk er mødt op med ønsket om at finde løsninger, der styrker hele området og ikke bare den enkeltes interesser,” siger Line Byskov, der arbejder som projektleder med jordfordeling i Skive Kommunes Teknisk Forvaltning. Hun fortsætter:

”Vi har de seneste år fået skabt en værdifuld og frugtbar dialog om muligheder og planlægning i Nordfjends på tværs af borgere og landmænd, hvor jordfordeling løbende er kommet til at spille en stor rolle. De vil gerne være med til at skabe en ny udvikling i området. Det har været fantastisk at se folks stolthed og kærlighed til deres

nærområder, og de ser jo potentialer i områderne på en helt anden måde end os herinde på kommunen.”

Nytænkende brug af jordfordelingsredskabet

Skive Kommune er lige nu projektkommune i Collective Impact-samarbejdet Det åbne land som dobbelt ressource, hvor 12 parter fra landbrugs- og skovbrugserhverv, kommuner, grønne organisationer og øvrige brugere af det åbne land deltager og har igangsat projektet om multifunktionel jordfordeling. Dermed bygger Skive Kommune videre på projektet 'Fremtidens Landskaber' under Københavns Universitet, som Skive Kommune har deltaget i siden 2013. De to projekter er nu flettet sammen under overskriften "Liv og Limfjordslandskab i Nordfjends". Undervejs har der været adskillige borgermøder og workshops med deltagelse fra både landmænd og øvrige borgere. Det intense fokus på jordfordeling munder ud i et naturgenopretningsprojekt ved Nørresø – et kommunalt vådområdeprojekt - samtidig med at kommunen, borgerne og landmændene i skrivende stund er midt i processen med multifunktionel jordfordeling som led i Collective

Impact-projektet.

”Traditionel jordfordeling er et fint redskab, men den multifunktionelle dimension er genial, fordi det ikke blot giver landmændene mulighed for at bytte jord, så de får nogle fordele i forhold til deres daglige drift og dyrkning af egne marker. Det giver også mulighed for at involvere ildsjæle og frivillige borgere på egnen og skabe løsninger, der kommer alle til gode på den lange bane,” siger Line Byskov og fortsætter:

”Vi er i fuld gang med et projekt om at genoprette Nørresø – et større vådområde i Nordfjends. Men arbejdet med multifunktionel jordfordeling har bragt mange spændende idéer til torvs, som vi nu skal arbejde videre med. Området har et stærkt foreningsliv, som af borgerne er nævnt som én af de ting, der skal værnes om og styrkes – sammen med blandt andet købmanden i Hald, den lokale skole og daginstitutionen. Desuden er der kommet idéer med stier, der forbindes i et større naturområde - samt en såkaldt fjordsti langs kysten. En landmand har endda selv foreslået shelters på noget af hans jord, der ligger i et naturskønt område.”

Et stort ønske blandt Skives borgere og landmænd er at gøre naturen mere tilgængelig og sammenhængende, blandt andet via en fjordsti og stier, der forbinder et større område i Nordfjends. Foto: Skive Kommune

” Vi kan være med til at gøre noget for at øge bosætningen og give folk bedre adgang til naturoplevelser. Og det har været en stor sidegevinst ved projektet at få en dialog mellem os jordbrugere og de andre borgere i området.

Rasmus Boudigaard, landmand i Nordfjends

Landmænd som idégeneratorer

I den brede befolkning er Skive Kommune måske mest kendt for at have opfostret en lang række af kulturpersonligheder, som fx skuespillerne Ulf Pilgaard og Preben Kristensen, filminstruktøren Per Fly, bandet Duné, musikeren Mads Langer og komikeren Rune Tolsgaard. Derudover er den lokale musikfestival, Skive Festival, på få år vokset til en af Danmark største. Men Skive er også rig på landmænd, der gennem generationer har dyrket jorden, hvad enten det er fed muld eller mere krævende, sumpede områder tæt på Limfjorden. En af dem er Rasmus Boudigaard, som driver et landbrug

på 200 hektar i Nordfjends. Han har 300 køer og dyrker desuden græs- og majsmarker. Han har som mange andre landmænd i kommunen deltaget aktivt i nær ved 10 borgermøder og workshops om jordfordeling – ikke bare som landmand, men også som aktiv borger i byen, der gerne vil være med til at tiltrække nye tilflyttere til Skive Kommune.

”Vi landmænd har selvfølgelig interesse i at få mere sammenhængende marker tættere på vores bedrift. Men det handler også om, at vi gerne vil genere folk mindst muligt med vores landbrugsmaskiner, som fylder meget på vejene, når vi kører ud til marker langt fra gården. Og når vi, som følge af

jordfordelingen, får mere sammenhængende natur og landskab i Nordfjends, har vi også masser af idéer at byde ind med,” siger Rasmus Boudigaard.

Han er blandt andet stor fan af idéen om at bytte noget af den jord, der grænser op til parcelhuse eller nedlagte ejendomme, for på den måde at skabe større og mere attraktive grunde og ejendomme. Hvilket igen kan øge bosætningen og fastholde unge familier med børn. Rasmus Boudigaard har været glad for, at Skive Kommune har involveret ham og hans kolleger aktivt siden forsøgene med jordfordeling og multifunktionel jordfordeling startede:

”Det er positivt for vores erhverv, at vi kan være med til at gøre noget for at øge bosætningen og give folk bedre adgang til naturoplevelser. Og det har været en stor sidegevinst ved projektet at få en dialog mellem os jordbrugere og de andre borgere i området. Det har banet vejen for forståelse for, hvad vi hver især laver, og det er noget, jeg tror vores lokalsamfund kan drage nytte af fremover – også i andre sammenhænge end jordfordeling,” fastslår Rasmus Boudigaard. •